

струменти виявлення психологічних типів особистостей та розглянути їх практичне застосування при формуванні і управління командою проекту.

Список використаних джерел

1. Батенко В. П. Управління проектами / В. П. Батенко. — К., 2000. — 461 с.
2. Бушуев С. Д., Морозов В. В. Динамическое лидерство в управлении проектами / С. Д. Бушуев, В. В. Морозов. — К.: УАУП, 1999. — 311 с.

3. Ермак В. Классическая соционика / В. Ермак. — М.: Черная белка, 2009. — 480 с.
4. Пинто Дж. К. Управление проектами / Пер. с англ., под ред. В. Н. Фунтова / Пинто Дж. К. — СПб: Питер, 2004. — 464 с.
5. Управление проектами: Справочник для профессионалов / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, С. А. Титов и др. — М.: Высш. шк., 2001. — 875 с.
6. Йордан Эдвард. Путь камикадзе / Эдвард Йордан. — М.: Лори, 2008. — 290 с.

D. S. PODRYADOV, A. O. FEDOSOVA, V. V. LAGODIENKO

Mykolaiv

PROBLEM ASPECTS OF FORMING OF EFFECTIVE PROJECT COMMAND

Existant aspects of forming the project commands and works distributing between every participant are analyzed. It is suggested to draw on accomplishments of socionik for tasks and roles distributing in the project command. Enumeration over of psychological roles which can become a base for distributing of roles between the participants of project commands is brought.

Keywords: project management, project command, functional roles, socionic.

Д. С. ПОДРЯДОВ, А. О. ФЕДОСОВА, В. В. ЛАГОДИЕНКО

г. Николаев

ПРОБЛЕМНЫЕ АСПЕКТЫ СОЗДАНИЯ ЭФФЕКТИВНОЙ КОМАНДЫ ПРОЕКТА

Проанализированы существующие аспекты формирования команды проекта и распределения ролей между ее участниками. Предложено использовать достижения соционики для распределения задач и ролей в командепроекта. Соционика – современная наука, которая систематизирует основные типы мышления и поведения, раскрывает существование устойчивых моделей психики человека, используя методы пояснения и предположения поведения людей и разные формы их взаимоотношений. В статье приводится перечисление психологических ролей, которые могут стать базой для распределения ролей между участниками проектных команд.

Ключевые слова: проектный менеджмент, команда проекта, функциональные роли, соционика.

Стаття надійшла до редколегії 17.02.2014

УДК 339:005.2(477.73)

Т. В. ПОРУДЄВА, І. В. ГОНЧАРЕНКО

м. Миколаїв

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті розглянуто сучасний стан зовнішньоекономічної діяльності Миколаївської області, визначено основні проблеми та перспективи її розвитку.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, проблеми, розвиток.

Постановка проблеми. Ефективне функціонування економіки жодної країни не може відбуватися без розвинутої системи зовнішньоекономічних зв'язків. Інтеграція національної економіки в систему світових господарських процесів позитивно впливає на розвиток економіки країни, сприяє раціональному використанню природно-сировинних ресурсів, ліквідації дефіциту окремих товарів, а відтак і підвищенню рівня життя населення. Тому актуа-

льним є дослідження сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності Миколаївської області та визначення напрямів її розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми управління, регулювання та стимулювання зовнішньоекономічної діяльності України та регіону досліджувалися багатьма вченими, такими як: І. Т. Кіщак, В. М. Дьоміна [1], А. А. Мазаракі [2], Л. В. Назарова [3] та ін. Проте, теоретична і практична

необхідність вирішення проблеми розвитку сучасної зовнішньоекономічної діяльності регіону обумовлює доцільність проведення окремого дослідження.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення основних проблем зовнішньоекономічної діяльності регіону та перспектив її розвитку.

Виклад основного матеріалу. Товарна структура зовнішньої торгівлі Миколаївської області протягом десятиріччя практично не змінилася, незмінною лишилася й номенклатура товарів, які забезпечують основну частину валютних доходів. У цілому структура експорту та імпорту охоплює багато видів національних товарів, але список товарів, на які припадають основні обсяги валюти, налічує не більше десяти позицій: метали, товари хімічної промисловості, добрива, деякі види продукції харчової промисловості (рис. 1).

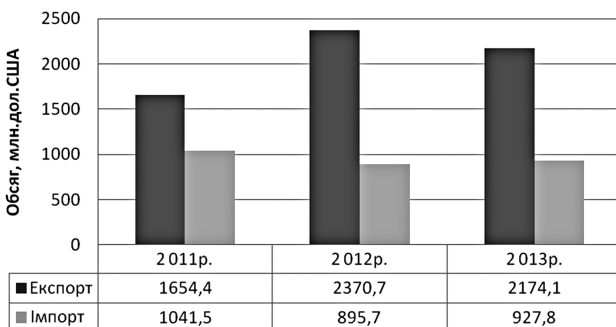

Рис. 1. Зовнішньоекономічна діяльність Миколаївської області

За підсумками 2013 року Миколаївська область експортувала товарів на 2174,1 млн дол. США, що у вартісному вимірі на 8,3% менше, ніж за 2012 рік. Імпорт товарів за цей період становив 927,8 млн дол. США, продемонструвавши зростання на 3,6%. Таким чином, за підсумками 2013 року сформувався позитивне сальдо зовнішньоторговельного балансу товарів у розмірі 1246,3 млн дол. США, що на 228,8 млн дол. США менше аналогічного показника 2012 року або на 15,5%.

Сучасна спеціалізація регіону орієнтується на машинобудування і суднобудування, виробництво сировини для кольорової металургії – експорт алюмінію та виробів з нього збільшився майже на 100,7%, інших недорогих металів на 157,5% порівняно з 2012 роком і тому в найближчій і середньостроко-

вій перспективі спеціалізація експортного потенціалу області буде збережена.

Також в області зріс експорт деревини та виробів з деревини (190,4%), живих тварин та продуктів тваринного походження (47,7%) і мінеральних продуктів (45,1%).

Попри ризики глобальної депресії, в регіоні продовжує зростати попит на імпортовану продукцію споживчого характеру. Найбільше зростав попит на продукцію тваринного походження, імпорт, якої збільшився на 38,5% імпорт готових продуктів – на 27,2%. Також за вказаний період суттєво, на 17%, зріс імпорт машин та обладнання.

Розглянувши рисунок 2 можна відзначити у 2013 році таку географічну структуру експорту.

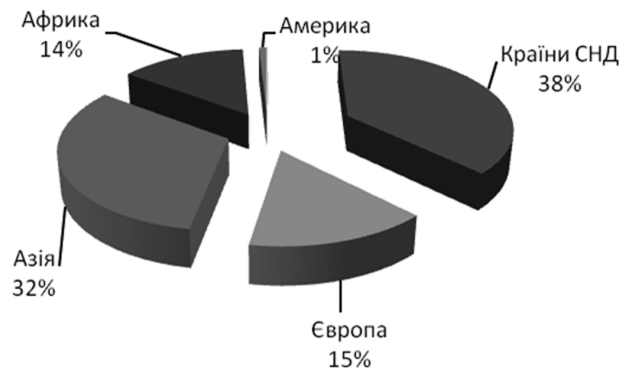

Рис. 2. Географічна структура експорту товарів Миколаївської області у 2013 році [4]

Експорт товарів до країн Європи становить 330,5 млн дол. США і знизився порівняно з 2012 роком на 11,3%. Водночас експорт товарів до країн СНД, становить 816,2 млн дол. США, або 99,8% по відношенню до 2012 року.

При цьому основною країною-партнером в експорті послуг залишається Російська Федерація, на яку припадає 749,6 млн дол. США (34,5% від загального обсягу експорту). На 9,6% порівняно з 2012 роком зменшився обсяг товарів, наданих компаніям країн Азії. Їх обсяг становить 703,5 млн дол. США. В результаті частка експорту послуг до країн СНД зменшилась і становила 38%, до країн ЄС – збільшилась і сягнула 15% від загального обсягу експорту, частка країн Азії зменшилась до 32%. При цьому імпорт послуг з країн ЄС збільшився на 3,2% (рис. 3).

У 2013 році найбільші імпортні поставки в регіон надходять з Країн СНД – 50% (більше

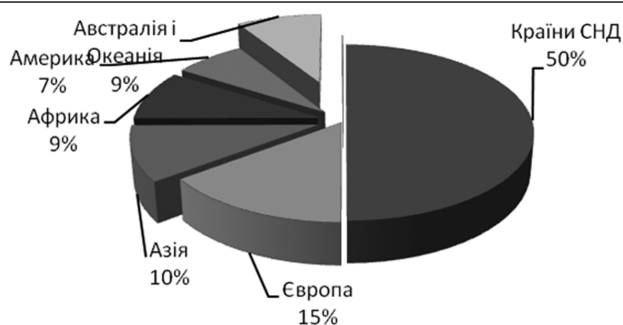

Рис. 3. Географічна структура імпорту товарів Миколаївської області у 2013 році [4]

ніж 273,1 млн дол. США), Європи (майже 189,3 млн дол., або 15%), Азії – 10%, Африки, Австралії та Океанії – 9%, Америки – 7%. З-за кордону завозилося механічне та електротехнічне обладнання, мінеральні продукти, недорогі метали та вироби з них, засоби наземного транспорту, літальні апарати та плавучі засоби.

Успішній зовнішньоекономічної діяльності регіону перешкоджають відомі загальнонаціональні проблеми: відсутність національної експортної стратегії, неефективна державна підтримка експортерів; недостатній рівень доступу українських товарів і послуг до зовнішніх ринків; недостатня ефективність і координування залучення й використання зовнішньої допомоги, інші політичні та економічні ризики. В області проблемними питаннями залишаються неефективні заходи підтримки та стимулювання збільшення обсягів експорту, притоку іноземних інвестицій, розвитку міжрегіонального співробітництва, зокрема її економічної складової, скасування пільгового режиму оподаткування в СЕЗ «Миколаїв», обмежений доступ до програм та ініціатив ЄС в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства Європейської політики сусідства [5].

Запобігання імпортової експансії сприятиме запровадження сучасних технічних та правових інструментів митного контролю та оцінки митної вартості імпортованих товарів; підвищення ефективності застосування засобів нетарифного регулювання імпорту продукції, щодо контролю за якістю, безпекою ім-

портованих товарів, виконанням фітосанітарних та ветеринарних норм; запобігання контрабанді, ввезенню контрафактної продукції тощо. Отже, за умови підтримки пріоритетних галузей, високотехнологічних виробництв, подальшого розвитку морегосподарського комплексу, відновлення суднобудування, організації ефективного агропромислового виробництва, впровадження нових технологій, збільшення надходжень прямих іноземних інвестицій в існуючі та нові підприємства області загальний обсяг експорту може збільшитись та забезпечити позитивний баланс зовнішньої торгівлі регіону.

Висновки і перспективи досліджень. Глобальному економічному середовищу регіону залишаються притаманними ознаки невизначеності перспектив і макроекономічної нестабільності. Депресивність економіки країни зумовила зниження попиту на міжнародних ринках основної експортної продукції, умови торгівлі погіршилися внаслідок застосування протекціоністських заходів у країнах – торговельних партнерах. Запобігання імпортової експансії сприятиме запровадження сучасних технічних та правових інструментів митного контролю; підвищення ефективності застосування засобів нетарифного регулювання імпорту продукції, щодо контролю за якістю, безпекою імпортованих товарів, запобігання контрабанді, ввезенню контрафактної продукції тощо.

Поряд з наявністю значних перспектив зовнішньоекономічних зв'язків Миколаївської області існує низка проблем, подолання яких потребує проведення досліджень у напрямку регулювання зовнішньоекономічних зв'язків на національному і на регіональному рівні.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики у Миколаївській області. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://mk.ukrstat.gov.ua/stat/12/12_2/arh12_2.htm.
2. Програма економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2011–2014 роки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://do.gendocs.ru/docs/index-28329.html>.

T. V. PORUDEVA, I. V. GONCHARENKO
Mykolaiv

MODERN STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY NYKOLAIEV REGION

The article considers the current state of foreign economic activity of the Nykolaiev region, identified key problems and prospects of its development.

Key words: foreign economic activity, export, import, problems, and development.

Т. В. ПОРУДЕЕВА, И. В. ГОНЧАРЕНКО

г. Николаев

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НИКОЛАЕВСКОЙ ОБЛАСТИ

В статье рассмотрено современное состояние внешнеэкономической деятельности Николаевской области, определены основные проблемы и перспективы ее развития.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, экспорт, импорт, проблемы, развитие.

Стаття надійшла до редколегії 24.02.2014

УДК 631.147:504:338.43

Н. М. СІРЕНКО, Т. О. ЧАЙКА

м. Миколаїв

ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА

Обгрунтовано необхідність розвитку ринку сільськогосподарської продукції, який є частиною загального ринку товарів. Досліджено особливості політики ціноутворення на органічну сільськогосподарську продукцію. Визначено фактори, що формують економічну ефективність органічного агровиробництва.

Ключові слова: органічна продукція, органічне агровиробництво, ціна, витрати, собівартість, дохід.

Постановка проблеми. Сьогодні продовольчі ринки є важливим і невід'ємним елементом сучасної ринкової економіки, представляють собою розвинену форму організації процесу товарного обігу сільськогосподарської продукції та продовольства. Вони забезпечують поєднання виробництва та споживання сільськогосподарської продукції, налагодження ланцюгу руху товарів АПК від виробників до споживачів через ринковий механізм «пропозиція – ціна – попит».

Продовольчий ринок є частиною загального ринку товарів, який допомагає задовольняти щоденні потреби людини у харчуванні, сприяючи її розвитку, здоров'ю та відтворенню, забезпечуючи при цьому благополуччя та безпеку країни. В той же час, продовольчий ринок створює робочі місця для значної частини населення (головним чином сільського), що позитивно впливає на його добробут, формуючи їх відповідний рівень життя.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання ціноутворення на органічну сільськогосподарську продукцію не отримала достатньої уваги, а серед науковців, які вивчали це питання можна зазначити лише О. М. Шпичака [1] і В. М. Сучкову [2]. Це підтверджує актуальність наших досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є визначення методів формування ціни на органічну сільськогосподарську продукцію з урахуванням особливостей органічного агровиробництва.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку органічного сільського господарства в аграрному секторі економіки України потребує становлення орієнтованих на сучасні ринкові принципи господарювання виробників і залежить від кон'юнктури ринку органічної сільськогосподарської продукції, який є невід'ємною складовою продовольчого ринку. На нашу думку, ринок органічної сільськогосподарської продукції забезпечує задоволення потреб людини у продуктах харчування з корисними властивостями, створює передумови для повноцінного розвитку та відтворення, відновлення і підтримання здоров'я, утворюючи високий рівень розвитку, благополуччя та безпеки країни на засадах стійкого розвитку. Відповідно ринок органічної сільськогосподарської продукції представляє собою сукупність соціально-економічних відносин виробників органічної сільськогосподарської продукції та підприємств, які переробляють, і/або реалізують цю продукцію, та споживачів з приводу купівлі-продажу органічної сільськогосподарської продукції.